

předmětu takový, s kterým obyčejně bývá spojeno nebezpečí života. Soud proto, uváživ dle rozsudkových důvodů jednak okolnosti, zdůrazněné v tom směru již ve znaleckém posudku, jednak, že obžalovaný jest mladým, nad obyčej zdravým a statným mužem a že byl rozhodného dne opilý, dospěl k přesvědčení, že způsob, jakým obžalovaný použil ruky, byl životu K-ovu nebezpečným. Než všechny tyto úvahy, byť jinak v podstatě správné, postrádají, mělo-li by jich býti vhodně použito na čin obžalovaného, prvního předpokladu skutkové podstaty zločinu dle první věty §u 155 a), aby totiž šlo o poranění přivoděné nějakým nástrojem. Definice tohoto pojmu, jak ji podávají rozsudkové důvody, je zřejmě příliš všeobecná, příliš široká, aby vystihovala řečený pojem v pravém jeho smyslu. Dle této definice spadaly by pod pojem nástrojů věci, ohledně nichž nemůže býti nejmenší pochybnosti, že pojmu tomu naprosto neodpovídají (potravin, léky, knihy). Než, i když připustiti dlužno, že povahy nástroje ve smyslu §u 155 písm. a) tr. zák. mohou, jde-li o použití jich při poranění, nabýti i takové předměty, které pojmu nástroje v obvyklém smyslu tohoto slova neodpovídají, o tom sotva může vzejíti pochybnost, že musí jíti o věci, které nejsou součástí těla pachatelova, že tudíž nástrojem ve smyslu §u 155 a) tr. zák. není ani jeho ruka ani jeho pěst. Je ostatně příznačno, že se ony další úvahy rozsudkové výrazu »nástroj« napořád vyhýbají, mluvíce důsledně o předmětu, jehož bylo použito. Zmateční stížnosti nelze však přes to přiznati úspěchu, neboť, i když dlužno v tomto případě připustiti, že lehké poranění na těle nebylo způsobeno takovým nástrojem, s kterým obyčejně spojeno bývá nebezpečnost života, přece tu přicházejí v úvahu náležitosti, vytčené v druhé větě §u 155 a), že totiž dle zjištění nalézacího soudu byl tu úmysl způsobiti těžké poranění na těle, čímž naplněna jest skutková podstata zločinu podle §u 155 a). Úmysl tento, přivoditi těžké poranění, zjistil však soud nalézací nejen z toho, že útok obžalovaného směřoval proti dolní části břicha a že byl veden velikou silou, nýbrž i ze slov obžalovaného, nepřipouštějících pochybnosti o tom, že jednání jeho směřovalo k tomu, přivoditi ztrátu ploditelnosti K-ovy a tudíž těžké poškození na těle. Že těžké poškození skutečně nenastalo, že tedy za jiných okolností by šlo o pouhý pokus těžkého poškození na těle, nelze v tomto případě obžalovanému k dobru počítati vzhledem k jednotnosti činu, jenž zahrnuje v sobě již veškeré náležitosti dokonání zločinu těžkého poškození na těle podle §u 153 tr. zák. a jež, poněvadž právě jde o čin jednotný, nelze kvalifikovati jako zločin dílem nedokonaného, dílem dokonaného těžkého poškození na těle. Nedožal tudíž obžalovaný žádné újmy tím, že rozsudkem uznán byl vinným tímto zločinem, byť dle první věty uvedeného ustanovení zákonného.

Čís. 1640.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Požadování nějaké částky vedle nájemného z jiného titulu (na př.

odstupné nebo náhrada za provedené adaptace) nespadá pod ustanovení §u 8 lich. zák.

Ke skutkové podstatě §u 8 lich. zák. vyžaduje se v subjektivním směru vědomí pachatelovo, že žádá nájemné zřejmě přemrštěné.

(Rozh. ze dne 19. května 1924, Kr II 601/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 13. října 1923, pokud jí byla stěžovatelka uznána za vinnu přečinem předražování podle §u 8 čís. 1 a 3 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek, podle §u 290 tr. ř. též ohledně spoluobžalovaného Aloisa V-a, a vrátil věc nalézacímu soudu, by jí znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

V právu jest zmateční stížnost, pokud uplatňujíc důvod čís. 9 a) §u 281 tr. ř., tvrdí, že tato věc před trestní soud vůbec nepatří, a že jde toliko o poměr civilní, totiž o poměr, jež dlužno posouditi výhradně s hlediskem zákona o ochraně nájemníků, při čemž stěžovatelka dle všeho má na mysli ustanovení §u 14 zák. ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n., který platil v době činu, za vinu jí kladeného. Dle §u 8 zák. o vál. lichvě dopouští se přestupku, pokud se týče přečinu tohoto §u: »kdo žádá částky zřejmě přemrštěné jako n á j e m n é z n e m o v i t o s t í «; žádá-li tudíž kdo v e d l e n á j e m n é h o částku z jiného důvodu, na př. odstupné, nebo náhradu za provedené adaptace, nespadá tato jeho činnost pod ustanovení §u 8 zák. o vál. lichvě, vyhražené právomoci trestních soudů, nýbrž po případě pod ustanovení §u 14 zák. ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. a bylo podle §u 29 téhož zákona toho, kdo se dopustil jednání, která byla podle tohoto zákona zapovězena, potrestati okresní správou politickou. Zmateční stížnost byla by tudíž odůvodněna, kdyby to, co stěžovatelka žádala, nebylo bývalo skutečně nájemným. Rozsudek v tom směru ve výroku rozsudečném mluví sice o nájemném, avšak v důvodech zase praví, že V-ová žádala 7.000 Kč »odstupného«, že V-ovi měli ujednáno »odstupné 5.000 Kč«, pak zabývá se obzvláště obžalovanou Annou V-ovou, že žádala »7.000 Kč« a »nájemné« ve výši 250 Kč měsíčně. Rozsudeková zjištění nejsou tudíž v tom směru jasná, aspoň připouštějí pochybnosti o tom, zda to, co obžalovaná žádala nad, nebo vedle oněch 250 Kč měsíčního nájemného, bylo nájemným, čemuž by nasvědčoval výrok rozsudečný: »nebo částkou, poskytnutou z jiného titulu, než z nájemného.« Nejvyšší soud pro nedostatek přesného zjištění, jaké povahy byly částky, stěžovatelkou žádané, vedle nájemného 250 Kč měsíčně, a nemoha posouditi, zda jde tu o nájemné vůbec, po případě do jaké částky — kteražto otázka jest pro posouzení viny stěžovatelčiny vůbec, po případě ve směru, zda jde o přečin či přestupek, velice důležitá — vrátil podle §u 288 čís. 3 tr. ř. věc nalézacímu soudu, by jí po doplnění v naznačeném směru znovu rozhodl.

Soud nalézací s téhož stanoviska, jako u Anny V-ové, posoudil i vinu spoluobžalovaného Aloisa V-a. To, co uvedeno ohledně stěžovatelky, platí tudíž i pro Aloisa V-a, jenž zmateční stížností nepodal. Bylo proto podle §u 290 tr. ř. i ohledně něho postupovati tak, jakoby zmateční stížnost byl podal, rozsudek i ohledně něho zrušiti a přikázati věc soudu nalézacímu k novému projednání a rozhodnutí, při čemž bude — jak ohledně stěžovatelky, tak i ohledně spoluobžalovaného Aloise V-a — přihlížeti k tomu, že subjektivní stránka přečinu, pokud se týče přestupku podle §u 8 zák. o vál. lichvě není řešena. Ke skutkové povaze §u 8 vyžaduje se totiž nejen oněch objektivních znaků, nýbrž i vědomí pachatelova, že žádá nájemné zřejmě přemrštěné. Touto stránkou však rozsudek vůbec se nezabýval, takže použití §u 920 tr. ř. (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) jest odůvodněno i v tomto směru.

Čís. 1641.

Banka, obchodujíc předměty potřeby, nedopouští se řetězového obchodu, pokud povaha obchodů těch nepoškozuje nebo neohrožuje zájmů spotřebitelstva, chráněných předpisy o stihání válečné lichvy, nerozmnožuje-li zbytečně a hospodářsky škodlivě počet činitelů, nutných nebo účelných ke sprostředkování přechodu zboží do spotřeby.

Řetězový obchodník nemá nároku ani na občanský zisk.

V prodeji zboží konsumu k přímému rozdělení pouze mezi členy pro jich vlastní potřebu nelze spatřovati řetězový obchod.

Podmínky §u 531 odstavec druhý písm. a), b) tr. zák. platí i pro promlčení řetězového obchodu a přímého předražování. Užítkem (škodou) jest celý prodejem docílený zisk, poškozeným pak kupitel zboží (jeho odběratel).

(Rozh. ze dne 21. května 1924, Kr I 661/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Zdeňka T-a do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Českých Budějovicích ze dne 13. listopadu 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem řetězového obchodu podle §u 23 čís. 4 čís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. a přečinem předražování podle §u 20 čís. 1 cit. nař., a zmateční stížnost obžalovaného Bohumila K-a do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Českých Budějovicích ze dne 28. srpna 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 23 čís. 4 čís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. pokud šlo o řetězový obchod, spáchaný v době před 17. říjnem 1919 prodejem hnojivé směsi Hubertu Z-ovi v M. Naproti tomu vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného Bohumila K-a, pokud šlo o jeho odsouzení pro řetězový obchod, spáchaný prodejem umělého hnojiva Zemědělskému družstvu v P., zrušil napadený rozsudek a sprostil obžalovaného v tomto směru z obžaloby. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v